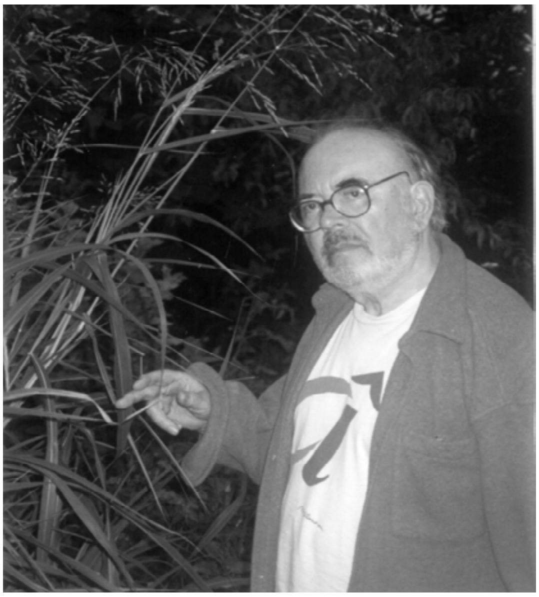
COLEGIUL DE REDACȚIE

PAUL MIRON
(1926–2008)

Încă un număr al revistei noastre se aşază, din păcate, sub semnul doliului. După ce, în cursul celor zece ani scurşi de la tipărirea primului volum din seria nouă a „Dacoromaniei" (I, 1994-1995, apărut în 1998), ne-au părăsit, pe rând, Alf Lombard, D. D. Draşoveanu, Mircea Zdrenghea, Vasile Breban, Magdalena Vulpe şi Eugeniu Coşeriu, în 17 aprilie (la aproape 82 de ani) a trecut la cele veşnice Paul Miron, membru al Comitetului Director al revistei noastre de la începutul noii serii.

A fost un strălucit filolog şi lingvist, un mare om de cultură şi un important scriitor român al ultimei jumătăți de secol. A fost profesor de romanistică şi de română la Universitatea din Freiburg i. Br. şi a fost întemeietorul primului lectorat de limba română din Germania. Generații de studenți s-au format sub veghea sa calmă şi atentă, generații de tineri oameni de cultură, germani şi nu numai, s-au inițiat în limba şi cultura romă-nească şi, învățându-le, le-au iubit, sub îndrumarea sa şi a celei care i-a fost mereu alături, soție şi colaboratoare, Dna Elsa Lüder, devenind apoi prieteni ai românilor şi, mulți dintre ei, specialişti în limba şi literatura română. Casa lor, a profesorului Paul Miron şi a distinsei sale soții, a fost mereu (fie ea la Buchenbach, fie la Freiburg, fie la Vama Veche) o prelungire a Aulei universitare, o adevărată academie în care s-au întâlnit, în armonie deplină, ştiința şi arta. A înființat, tot în colaborare cu Elsa Lüder, Societatea Culturală

„Mihai Eminescu”, cu o activitate vie în cursul anilor, a iniţiat înfrăţiri şi proiecte interuniversitare între Freiburg şi Iaşi, la care a antrenat şi reprezentanţi ai mediului academic clujean şi bucureştean, în urma cărora sute de români (cei mai mulţi specialişti în lingvistică şi filologie, în istorie şi arheologie, poeţi, prozatori, filosofi, pictori, actori şi muzicieni, dar şi oameni simpli, ţărani din satele nordice ale României) au avut prilejul, aproape de neimaginat sub totalitarismul comunist, de a studia în universităţi apusene sau de a călători, pur şi simplu, şi de a putea vedea cu ochii lor diferenţa dintre propagandă şi realitate. Înzestrat ca puţini alţii cu vocaţia prieteniei generoase, a fost şi a rămas, până la moarte, un român adevărat şi un apropiat al omului simplu, un patriot profund şi un apărător al virtuţilor româneşti, fără a fi însă iertător cu viciile aceluiaşi popor român pe care l-a iubit, putem spune, cu disperarea celui pe care vitregiile istoriei l-au obligat să se exileze de tânăr, dar de care nu s-a desprins, sufleteşte şi spiritual, nicicând. Dovadă stă şi dorinţa sa de a-şi petrece veşnicia în pământul ţării, la marginea ei estică de la Vama Veche. A fost creştin ortodox practicant şi un generos şi neostenit punct de reper al vieţii spirituale româneşti din exil.

Ne-a lăsat o operă închegată, cărţi de lingvistică, ediţii filologice impresionante, colaborări la enciclopedii prestigioase, tomuri de literatură (poezie, proză, teatru, memorialistică), ne-a lăsat proiecte începute şi pentru încheierea cărora mai sunt necesare câteva vieţi, ne-a lăsat, prin toate acestea, o metodă de cercetare în care tradiţia şi modernul se îmbină într-o deschidere mutuală. Şi ne-a lăsat amintirea unui om singular, în care calmul, blândeţea, bunătatea şi generozitatea se îmbinau cu tenacitatea, cu atitudinea decisă şi cu umorul şi (auto)ironia şfichiuitoare.

Pentru revista „Dacoromania” însă, Paul Miron a însemnat şi mai mult. Paul Miron a fost cel care, într-o perioadă în care în ţară numele „Dacoromaniei” era pus la index, a avut curajul să ia asupră-şi sarcina perpetuării acestuia şi, în bună măsură, şi a spiritului revistei interbelice clujene: a editat o continuare a vechii „Dacoromanii”, purtând subtitlul „Jahrbuch für östliche Latinität”, din care au apărut, între 1973 şi 1991, 8 tomuri (al nouălea, închinat mitropolitului Dosoftei, a rămas în faza de tehnoredactare). În 1993, când, la Cluj, se luase decizia ca revista Institutului nostru (continuator al Muzeului Limbii Române) să revină la numele iniţial, cel de „Dacoromania”, Paul Miron şi Elsa Lüder hotărăsc să „predea revista celor în drept, de la Cluj”. Scrisoarea prin care ni se comunică acest lucru a fost publicată la sfârşitul unui articol (*„Dacoromania” în exil*) apărut în primul număr al noii serii (p. 21-27; citatul la p. 26). Reluăm, în semn de pios omagiu adus ilustrului dispărut, textul acelei scrisori, iar în numere următoare ale revistei vom reveni cu prezentarea mai largă şi mai aprofundată a ceea ce a însemnat viaţa şi activitatea lui Paul Miron în lingvistica şi filologia românească.

DACOROMANIA

6 iunie 1993

Domniei Sale
Domnului Rector
Prof. Dr. Andrei Marga
Universitatea Cluj

Domniei Sale
Domnului Director
Dr. Eugen Beltechi
Institutul de Lingvistică Cluj

Magnificență! Domnule Director!

Una din realizările temeinice ale Clujului universitar dintre cele două războaie mondiale a fost revista „Dacoromania”, condusă de Sextil Pușcariu.

Prin aceasta, filologia românească a fost omologată în forul internațional; zeci de lucrări, care nu și-au pierdut ponderea științifică până azi, au văzut lumina tiparului aici.

„Dacoromania” a fost interzisă în 1948 – după cum povestea Al. Rosetti – la dorința expresă a Moscovei. De aceea, ni s-a spus că Emil Petrovici n-a mai îndrăznit să o reediteze, deși a fost îndemnat deseori de multă lume.

Începând din 1972, în cadrul seminarului de romanistică din Freiburg, ne-am străduit să-i asigurăm apariția. Suplineam, pe cât ne-au ținut puterile, Clujul adevărat; duceam cu fidelitate ștafeta care nu putea fi abandonată. Țineam ca „Dacoromania” să rămână o candelă mereu aprinsă, protest, speranță și îndemn. Astfel, au apărut până acum 8 volume, într-o editură științifică serioasă, apreciată în Europa și peste Ocean.

Prăbușirea comunismului, pecetluită în 1989, a schimbat și noima slujirii noastre. E timpul ca „Dacoromania” să se întoarcă acasă, de unde a fost surghiunită. O redăm Clujului să și-o gospodărească în tradiția marelui Pușcariu; reînviată acum, o redăm cetății dv. universitare, fără a ascunde mândria noastră că o bucată de vreme v-am ținut locul.

Cu deosebită considerație,

Editor
Paul Miron

Redactor
Elsa Lüder

Albert-Ludwigs Universität
Romamsches Seminar
Freiburg i. Br., Europaplatz
Germania